

Warszawa, 17.06.2026 r.

INFORMACJA PRASOWA

40 lat w ochronie środowiska w Polsce: IOŚ-PIB świętuje jubileusz

Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy (IOŚ-PIB) obchodzi czterdziestolecie działalności. To cztery dekady konsekwentnej pracy naukowej i wdrożeniowej, która ma realny wpływ na system ochrony środowiska w Polsce.

Czterdzieści lat działalności Instytutu przypada na czas, w którym nakładają się globalne i regionalne wyzwania – kryzys klimatyczny i surowcowy, utrata różnorodności biologicznej, niestabilność geopolityczna i rosnące potrzeby konsumpcyjne. Ich skutki widoczne są m.in. w polityce energetycznej i bezpieczeństwa, problemach w zarządzaniu wodą oraz coraz większej presji na zasoby naturalne. IOŚ-PIB odpowiada na te wyzwania jako instytucja, która przez cztery dekady rozwijała swoje kompetencje oraz zasoby danych środowiskowych, tworząc zaplecze eksperckie dla administracji publicznej, biznesu i partnerów społecznych.

„IOŚ-PIB od czterdziestu lat pełni rolę łącznika między nauką a decyzjami publicznymi, dostarczając wiedzy, która realnie wpływa na stan środowiska w Polsce. Kryzys klimatyczny, utrata różnorodności biologicznej, zarządzanie odpadami i budowa gospodarki cyrkularnej to wyzwania, które wymagają instytucji gotowych odpowiadać na nie już dziś z myślą o przyszłości” – mówi dr hab. Marcin Stoczkiewicz, dyrektor IOŚ-PIB.

Nauka, projekty i dane

Każdego roku IOŚ-PIB realizuje setki prac naukowo-badawczych i rozwojowych, prowadzi projekty krajowe i międzynarodowe oraz rozwija współpracę z partnerami naukowymi i instytucjami publicznymi.

Instytut dysponuje rozbudowanym zapleczem badawczym w zakresie monitoringu, modelowania i technologii środowiskowych. Jego laboratoria i stacje pomiarowe, w tym Stacja Kompleksowego Monitoringu Środowiska w Puszczy Boreckiej, dostarczają danych dotyczących kluczowych elementów środowiska oraz działają jako część międzynarodowej sieci monitoringu środowiska. Instytut rozwija także zaawansowane modele numeryczne procesów atmosferycznych, w tym prognozy jakości powietrza w ramach europejskiego

programu Copernicus. Znaczenie tych działań wykracza poza wymiar czysto naukowy, bo ich efekty są odczuwalne również społecznie, m.in. w poprawie jakości powietrza, redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz wzroście bezpieczeństwa środowiskowego.

Transformacja klimatyczna wymaga rzetelnych danych

Dla Polski, kraju o silnej tradycji przemysłu węglowego, transformacja klimatyczna stanowi szczególne wyzwanie, wymagające pogodzenia zobowiązań klimatycznych z bezpieczeństwem energetycznym, konkurencyjnością gospodarki oraz społeczną akceptacją zmian. IOŚ-PIB uczestniczy w tym procesie jako eksperckie zaplecze administracji publicznej, dostarczając rzetelnych danych, niezależnych analiz oraz scenariuszy pozwalających oceniać skutki planowanych decyzji przed ich wdrożeniem. W jego strukturach działa Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE), który prowadzi krajową bazę emisji gazów cieplarnianych oraz obsługuje polską część Rejestru Unii – kluczowe narzędzie realizacji zobowiązań Polski wobec Unii Europejskiej i funkcjonowania systemu EU ETS. Dane i analizy opracowywane w KOBiZE stanowią podstawę krajowych raportów oraz decyzji regulacyjnych, wpływając na kierunki transformacji sektora energii i przemysłu, a w konsekwencji na jakość powietrza, koszty energii oraz bezpieczeństwo środowiskowe.

„Zasadnicza część działalności KOBiZE skupia się na realizacji zadań ustawowych związanych z administrowaniem systemem handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (EU ETS) na terytorium Polski, a także w obszarze emisji krajowych nieobjętych tym systemem, tzw. non-ETS. Obejmuje to m.in. nadzorowanie procesu raportowania, weryfikacji oraz rozliczania wielkości emisji” – wyjaśnia mgr inż. Robert Jeszke, kierownik KOBiZE i zastępca dyrektora ds. zarządzania emisjami w IOŚ-PIB.

Instytut wspiera adaptację do zmian klimatu

Zmiany klimatu coraz silniej wpływają na środowisko oraz życie społeczno-gospodarcze, zmuszając tym samym do podejmowania licznych działań adaptacyjnych. Kluczowe znaczenie ma gromadzenie i udostępnianie rzetelnych danych, które są podstawą budowania świadomego społeczeństwa i skutecznych działań prośrodowiskowych. IOŚ-PIB wspiera adaptację do zmian klimatu poprzez dostarczanie narzędzi ułatwiających planowanie i zarządzanie ryzykiem klimatycznym, monitoruje wdrażanie Miejskich Planów Adaptacji w ramach systemu mMPA. Wyrazem tej misji jest [Klimada 3.0](#), największy w Polsce projekt zajmujący się wspieraniem administracji publicznej na różnych szczeblach w zakresie adaptacji do zmian klimatu w Polsce.

Skuteczna ochrona środowiska to także dobre prawo i akceptacja społeczna

Ochrona środowiska to dziś nie tylko kwestia nauki i technologii, lecz także poważne wyzwanie prawne i społeczne. Dynamiczne zmiany klimatyczne wymagają skutecznych regulacji oraz społecznej akceptacji dla podejmowanych działań. IOŚ-PIB analizuje prawne, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania polityk klimatycznych.

Ochrona różnorodności biologicznej

Różnorodność biologiczna i zdrowe ekosystemy są podstawą jakości życia, stabilności klimatu i funkcjonowania gospodarki, a ich utrata stanowi dziś poważne zagrożenie. Badania prowadzone w Instytucie obejmują ochronę ekosystemów lądowych i wodnych, różnorodność biologiczną, ochronę krajobrazu oraz rolę przyrody w adaptacji do zmian klimatu i budowaniu odporności – ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań bazujących na naturze jako alternatywy dla kosztownej infrastruktury technicznej.

Strategiczne kierunki rozwoju

Jubileusz zbiega się z przyjęciem nowej Strategii Rozwoju IOŚ-PIB na lata 2026–2030, która wyznacza kierunek rozwoju Instytutu wobec najważniejszych wyzwań współczesności: zmian klimatu, zniszczenia środowiska, utraty różnorodności biologicznej i zanieczyszczenia powietrza. Jej celem jest wzmocnienie roli IOŚ-PIB jako instytucji łączącej badania naukowe z praktycznym wsparciem polityk publicznych.

„Strategia jasno określa naszą rolę jako Państwowego Instytutu Badawczego. Chcemy, by powstająca tu wiedza była najwyższej jakości, i przyczyniała się do tworzenia najlepszych praktyk środowiskowych” – mówi dr hab. Marcin Stoczkiewicz, dyrektor IOŚ-PIB.

O IOŚ-PIB

Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy (IOŚ-PIB), powołany 1 kwietnia 1986 r., jest instytutem resortowym, nadzorowanym przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska. Nadrzędnym celem Instytutu jest tworzenie naukowych podstaw ochrony środowiska, dostarczanie wiedzy administracji rządowej i samorządowej oraz podmiotom gospodarczym, a także podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa. W swojej działalności IOŚ-PIB zajmuje się następującymi zagadnieniami: jakość powietrza, gospodarka odpadami, zmiany klimatu, ochrona powierzchni ziemi, ochrona przed hałasem, zarządzanie emisjami, zrównoważony rozwój, ekotoksykologia, analizy środowiskowe, badania naukowe, edukacja ekologiczna.

IOŚ-PIB jest czołową w kraju jednostką naukowo-badawczą w zakresie ochrony środowiska. 28 lipca 2022 r. Instytut otrzymał decyzję Ministra Edukacji i Nauki w sprawie wyników ewaluacji jakości działalności naukowej. W wyniku przeprowadzonej oceny Instytut Ochrony Środowiska-Państwowy Instytut Badawczy otrzymał kategorię A w dyscyplinie inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka.